

Mari Kurkiniitty

KAMALAN
IHANA
ELÄMÄ
MAALLA

Nemo

Otavan kirjasäätiö on tukenut kirjan tekemistä.

Kannen suunnittelu ja kuvitukset Mari Kurkiniitty / Mainostoimisto Muikku

© Mari Kurkiniitty ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2022

ISBN 978-951-1-40117-9

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2022

Sisällys

Ensimmäinen osa

Unelma omasta tilasta 7

Toinen osa

Unelma romahtaa 119

Kolmas osa

Kohti uusia mahdollisuuksia 137

Ensimmäinen osa

UNELMA OMASTA TILASTA

KAMALAN IHANA TILA

Lapsena unelmoin vanhoista kummitustaloista, joissa **L**rännit roikkuvat katon reunalta ja ovet narisevat tuullessa. Rakastan menneen ajan tavaroita, joilla tuntuu olevan tarinoita kerrottavana. Opiskelin 1990-luvun lopussa Pekka Halosen akatemiassa, josta lähdimme ystäväni Irinan kanssa opiskelijavaihtoon Tallinnan taidekorkeakouluun. Matkalla rakastuimme alueen vanhoihin huviloihin ja suunnittelimme muuttavamme sinne eläkepäiviä viettämään.

Kutsuimme myös miesystävämme Tallinnaan viikonlopuksi. Ihmettelimme unelmiemme puuhuviloita, ja katselimme myynti-ilmoituksia talojen ikkunoissa. Irina

haluaisi ostaa taloonsa papukaijan, minä haaveilin koristeellisesta valurautaisesta parvekkeesta.

Tuore miesystäväni ja tuleva aviomieheni Santeri näki seuraavana yönä painajaista, jossa minä innostuneena seison huvilan rappujen yläpäässä. Unessa hän yrittää kiivetä luokseni, mutta lahot portaat pettävät jokaisella askeleella. Minä seison pieni öljyvärisivellin kädessäni hymyillen onnellisena ja hoen: ”Tästä tulee niin ihana, niin ihana...”

Tapasimme Santerin kanssa vuonna 1998 helsinkiläisessä ravintolassa. Vietin ystäväni Mian kanssa iltaa, ja päädyimme juttelemaan kolmistaan. Kun me Mian kanssa lähdimme kotiin, mies ojensi puhelinnumeronsa ja pyysi soittamaan.

En soittanut seuraavana, enkä sitä seuraavanakaan päivänä. En halunnut vaikuttaa liian innokkaalta.

Lopulta soitin ja sovimme tapaamisen seuraavaksi päiväksi. Lähdimme katsomaan hevosia. Seuraavan kesän aikana Santeri sai harva se aamu ajaa sukkakaupan kautta töihin, sillä hänen sukkiansa katosi mystisesti. Myöhemmin remontin yhteydessä löytyi tiskikaapin sokkelista yli

30 sukkaa, joita frettini Hilda oli varastanut ja varastoinut.

Lähes heti tuli selväksi, että olemme erilaisia. Itse olen myönteinen taivaanrannan maalari, joka tarttuu rohkeasti siveltimeen ja rupeaa värittämään tulevaisuutta todeksi ilman minkäänlaisia epäilyjä. Santeri on rationaalisempi, hän haluaa tehdä laskelmia ja suunnitelmia, joita en osaa tehdä. Minä laitan asioihin vauhtia hänen jarrutellessa tiukimmissa kurveissa. Mutta yhteistyömme sujuu hyvin, ja saamme asioita aikaiseksi.

Pari vuotta puhuimme herkeämättä vanhoista taloista. Santerikin alkoi kuvitella, että on aina halunnut muuttaa maalle vanhaan taloon. Kulusimme läpi budjettiimme sopivia myynnissä olevia maatiloja, mutta ihan niin paljon en itsekään halunnut maalle, että jokin niistä olisi tullut kyseeseen.

Päätimme lopulta ostaa Helsingin keskustasta kodiksemme 1900-luvun alun asunnon, joka on varustettu kahdella kaakeliuunilla. Huonokuntoisen asunnon sai edullisesti, ja osasimme kuvitella, miltä asunto remontoituna tulisi näyttämään.

Innostuin ideoimaan keittiöremonttia. Santeri toivoi diplomi-insinöörinä kunnan suunnitelmaa remontin toteuttamisesta, mutta hänen ollessaan työmatkalla otin aloitteen omiin käsiini, puolivahingossa.

Olin kutsunut ystäväni meille iltaa viettämään, ja päätimme illan edetessä ja viinivaraston ehtyessä etsiä vanhaa tiiliseinää keittiön rappauksen takaa. Koska betoni-pöly oli jo vallannut keittiömme, sain seuraavana päivänä idean repiä siskoni avustuksella keittiön kaapit rappauksineen seinästä.

Kun mies tuli kotiin, julistin ylpeänä ja iloisena remonttimme alkaneen.

Siitä alkoi ensimmäinen yhteinen remonttiprojektimme – ja yllättävän pitkälle pääsee oikealla asenteella ja koulun veistotuntien opeilla.

Asunto oli ihana, mutta päätimme jossakin vaiheessa luopua siitä ja ostaa isomman. Koska olimme asuneet asunnossa kaksi vuotta, emme joutuneet maksamaan veroa myyntivoitosta, joka oli osin remontin ansiota. Asunnosta oli tullut kuin vahingossa ensimmäinen flippauskohteemme.

Kahdeksan vuotta tutustumisemme jälkeen meillä kävi satumainen tuuri. Löysin Helsingin Sanomien ilmoituksesta täysin remontoitavan ja todella räjähtäneen asunnon Katajanokalta. Unelmien asunnon.

Asuintalossa sijaitseva huoneisto oli ollut Keskon toimistona, ja arvelin että kaikki ostajat eivät nähneet asunnon kauneutta katosta ja seinästä roikkuvien johtokourujen alta.

Lattiat olivat kauheassa kunnossa, kun työtuolit olivat rullanneet parketit irti. Keittiö oli täysin käyttökelvoton. Asunto oli alueen hintatasoon nähden todella edullinen. Luulen, että alueesta kiinnostuneet ihmiset eivät halunneet ostaa niin huonokuntoista asuntoa.

Uudessa kodissamme oli viisi kaakeliuunua, alkuperäiset kattokoristeet ja ihana työhuone isolla pyöreällä moniruutuisella ikkunalla ja omalla sisäänkäynnillä, johon pääsee parilla rappusella suoraan asunnostamme. Vain oma piha puuttui.

Remontoimme yötä päivää ja saimme kovan raatamisen jälkeen esiin asunnon loiston ja kaivettua vanhan ajan aarteet näkyviin. Ajattelimme, että jäämme asumaan asuntoon loppuiäksemme.

Olimme olleet 11 vuotta yhdessä ja menneet keväällä naimisiin. Häiden jälkeisen kesän vietimme mökillä, ja syksyn lähestyessä tuntui haikealta palata luonnon keskeltä kaupunkiin.

Tartuimme ystäviemme kutsuun lähteä Inkooseen loppukesän grillijuhliin, ja matkalla sinne kävin netissä katsomassa ystäväni vinkkaamaa ilmoitusta ihanan näköisestä maatilasta, joka oli lähistöllä myynnissä.

Kotimatalle kurvasimme tilan kautta. Odotimme pettymystä, sillä olimme käyneet katsomassa jo aika monta maatilaa, mutta tarjolla olikin ihan muuta – rakkautta ensi silmäyksellä.

Kiinteistönvälittäjä oli Helsingissä ja lomallekin lähdössä, joten menisi kuukausi ennen kuin pääsisimme tutustumaan tilan rakennuksiin.

Kuukaudessa olimme ehtineet niin syvästi ihastua ajatuksen tilasta, että kuntokartoituksessa ilmenneistä lukuisista ja vakavista ongelmista huolimatta, emme voineet enää luopua ajatuksesta, että tilasta tulisi meidän kotim-

me. Minä vielä hieman emmin, ja ajatus tilasta pelotti, mutta mieheni oli vakuuttunut asiasta.

Raahasin vanhempani tilalle, ja kantarellit nähtyään äitinikin oli vakuuttunut uudesta kodistamme.

Olimme asuneet Katajanokalla yli kaksi vuotta, ja saimme myydä tämänkin asunnon ilman myyntivoittovero. Näin saimme rahat tilan ostoon, ja rahaa jäi vielä remonttiin. Toki tarvitsimme vielä lainaa remonttiin edellisen asuntolainan päälle.

Tila on kuin sadusta ja unelmieni täyttymys.

Siinä on vuonna 1912 rakennettu hirsirunkoinen ja lautaverhoiltu sadankuudenkymmenen neliön päätalo, joka on varustettu ihanalla lasikuistilla ja rakentamattomalla yläkerralla. Ulkona on uljas vanha kuusiaita, jonka oksien alle muodostuvaan juhlasaliin kutsuisin ystäväni juhlimaan; vanhan tuulimyllyn sammaloitunut kivijalka, jonka päälle näin rakentavani huvimajan; kaikki tontilla kasvavat vanhat puut ja pensaat; ihana pieni oja, joka solisee tontin laidalla.

Tilalla on päärakennuksen lisäksi punamullattu hirsirunkoinen piiantorppa sekä rengintupa, joissa kummas-

sakin on tupakeittiö, makuukammari ja iso kylmäeteinen. Lisäksi on tavallista koristeellisempi vuonna 1923 hiekkatiilistä rakennettu useamman sadan neliön navetta, jonka vintille nouseaan ladon päädyssä olevaa siltaa pitkin.

Sinne saisin saneerattua mitä ihanimman hevostallin ja tuotua oman hevoseni kotiin asumaan. Vielä on valtava lato, savusauna, kahden huoneen maakellari ja iso lasinen kasvihuone.

Ja kaikki tämä remontoitavassa kunnossa!

Ihmettelin, voinko saada tämän kaiken ja näin nuorena. Hintaa, jonka joutuisin vielä unelmastani maksamaan ei käynyt mielessäni. Näin kaiken valmiina, ja remontoituani pari kaupunkiasuntoa ajattelin selviäväni mistä vain.

Pisteenä i:n päälle koin, että tämän lähemmäksi ranskalaista rappioromanttista maatilaa en koskaan tulisi pääsemään. Laventelia vain kasvamaan lasiverannan eteen, ja laventelin heiluessa kesäisessä tuulella elän onnellisena Inkoon auringon alla kuin Elisabeth Adlerin tai Frances Mayesin kirjojen ranskalaisen tai italialaisen maaseudun tunnelmissa.

Myönnettäköön että pessimistisempi ihminen olisi nähnyt tilan kaikki rakennukset lähes purkukuntoisina, vanhanaikaisen lämmitys- ja jätejärjestelmän sekä pusikoitu-

neen pihapiirin ja hoitamattomat pellot kauheana stressin lähteenä ja jatkuvien rahavirtojen mustana aukkona. Minä näin upean tilan, joka olisi pian entisöity ja saneerattu.

Otin yhteyttä museovirastoon, koska halusin tietää, mitä pihapiirin suojelumerkintä tarkoittaa ja mitä mahdollisuuksia ja haasteita se tuo mukanaan. Sain samalla kuulla, että voisimme hakea ELY-keskukselta pieniä rakennusperinnön hoitoon tarkoitettuja avustuksia. Koska mieheni oli kansainvälisessä yrityksessä töissä ja joutui matkustamaan paljon työnsä puolesta, sovimme ennen tarjouksen jättämistä talosta, että minä kantaisin suurimman vastuun remontin järjestelyistä ja tarjouspyynnöistä. Toki yhdessä tekisimme päätökset, kun eri vaihtoehdot olisi selvitetty.

Tilanomistajat ja perikunnat suhtautuvat usein suurella rakkaudella tilaansa, joten siitä luopuminen on henkisesti vaikeaa. Rakkaus omaan tai suvun tilaan saattaa saada omistajat näkemään sen arvokkaampana, kuin mitä se todellisuudessa on.

Näin kävi nytkin. Omistajien mielestä tila oli jo valmiiksi menossa pilkkahinnalla, mutta kun kuntotarkas-

tuksessa löytyi paljon ongelmakohtia, emme mitenkään voineet maksaa pyydettyä hintaa.

Remontoitavaa oli paljon odotettua enemmän, mikä toki oli harmillista kaikille osapuolille. Esimerkiksi kertaalleen saneerattu alapohja olisi suotavaa purkaa ja tehdä uudelleen.

Talvi oli tulossa, ja välittäjä kulki lähes tunnin matkan päästä näyttämässä tilaa, joten hän todella toivoi kauppaa ja sitä, että omistajat hyväksyisivät jonkin kohtuullisen tarjouksen. Teimme tarjouksen, joka ei mennyt läpi, ja siitä lähdimme neuvottelemaan hintaa kohdilleen.

Lopulta tarjouksemme olivat suhteellisen lähellä toisiaan, mutta kumpikaan osapuoli ei enää halunnut tulla toista vastaan. Olimme valmiita lopettamaan neuvottelut. Välittäjä antoi meille vielä pari päivää mietintäaikaa, vaikka sanoin, ettemme enää tee vastatarjousta.

Päätimme jäädä Helsinkiin asumaan. Asia harmitti, sillä olin jo ehtinyt kuvitella itseni kunnostamassa tilaa ja nyt täytyi todeta, ettei se sitten ollutkaan meitä varten.

Pari päivää myöhemmin välittäjä soitti varmistaakseen, ettemme ole muuttaneet mieltämme. Puhelimessa keksin yllättäen viimeisen oljenkorren. Ehdotin välittäjälle, että jos hän hieman laskee omaa palkkiotaan ja me tulemme ihan hilkun vastaan, hän saa tilan myytyä meille sen si-

jaan, että se otetaan talven ajaksi pois myynnistä.

Välittäjä lupasi palata asiaan neuvoteltuaan esimiehensä kanssa, ja lopulta sovimme hinnasta. Olen joskus kuullut, että hinta on tingitty kohdilleen, kun kumpikin hieman joutuu kärvistelemään lopputulosta. Mikäli väitte pitää paikkansa, maksoimme tilasta täsmälleen oikean hinnan.

Allekirjoitimme kauppakirjat vuonna 2009. Korkkasimme pullon kuohuvaa pelonsekaisin tuntein ja aloimme innolla odottaa tulevaa elämäämme maaseudun rauhassa.

KAMALAN IHANA URAKKA

Remontoiijan sääntö numero yksi on seuraava: jos jonkin asian on mahdollista mennä pieleen tai se on mahdollista ymmärtää väärin, se joko menee pieleen tai se ymmärretään väärin.

Vaikka olen luonteeltani sellainen, että minulla on tapana pitää langat käsissäni, vääntää asiat rautalangasta ja varmistaa vielä kerran, että asia on varmasti ymmärretty oikein, ei tästä ominaisuudestani tunnu olevan tässä projektissa mitään hyötyä.

Kun talokaupat on tehty, ryhdyn etsimään urakoitsijaa, joka voisi tehdä vaativammat rakennustyöt, joihin emme itse pysty. Hyviä vaihtoehtoja on paljon, mutta lopulta päädyn lähistöltä löytyvään yrityksen, sillä tunnen yrityksen omistajan ymmärtävän haluamme kunnioittaa vanhaa ja tehdä ekologisia ratkaisuja asumismukavuuden huomioiden.

Sitä ennen olin onnistunut löytämään erään puoliksi eläkkeelle jääneen ehdokkaan rakennesuunnittelijaksi ja urakoitsijaksi. Hänen saapuessaan paikalle selvisi, että hän tarjosikin vastaavan mestarin osaamistaan, eikä ollut lainkaan urakoitsija tai rakennesuunnittelija. Tein hänelle heti selväksi, että vedän itse kustannussyistä alakerran remonttiprojektiamme ja etsin nyt urakoitsijaa ja rakennesuunnittelijaa, en vastaavaa mestaria.

Kerroin myös, että olin jo vastaanottanut useita tarjouksia urakasta, ja tämä vaihe projektista eteni hyvin. Hän kysyi voisiko hänen ystävänsä kuitenkin tarjota urakkaa, johon toki suostuin koska en ollut vielä lyönyt urakoitsijaa lukkoon. Hän kertoi olevansa tarvittaessa käytettävissä kohtuuhinnalla valvojana, ja pyysin häntä tekemään kirjallisen tarjouksen, siltä varalta, että tarvitsisimme häntä myöhemmin yläkerran laajennuksen yhteydessä.